ПЕРЕЦЬ червоний

№ 4 (95) Ціна 15 коп.

РІК ВИДАННЯ V

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНИЙ ДВОТИЖНЕВИК

Харків, Сумський пров. № 5. Тел. 51-93. 1931

Мал. Б. Фрідкіна

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Доповідь Союзного Уряду.
2. Звіт Уряду УСРР.
3. Питання радянського будівництва.
4. Про колгоспне та радгоспне будівництво.
5. Про загальне навчання й політехнізацію шкіл.
6. Питання конституції УСРР.
7. Вибори.

Ухвалив одноголосно.

Ухвалили одноголосно.

„РАЦІОНАЛІЗАТОР"

Мал. Лев'яніна

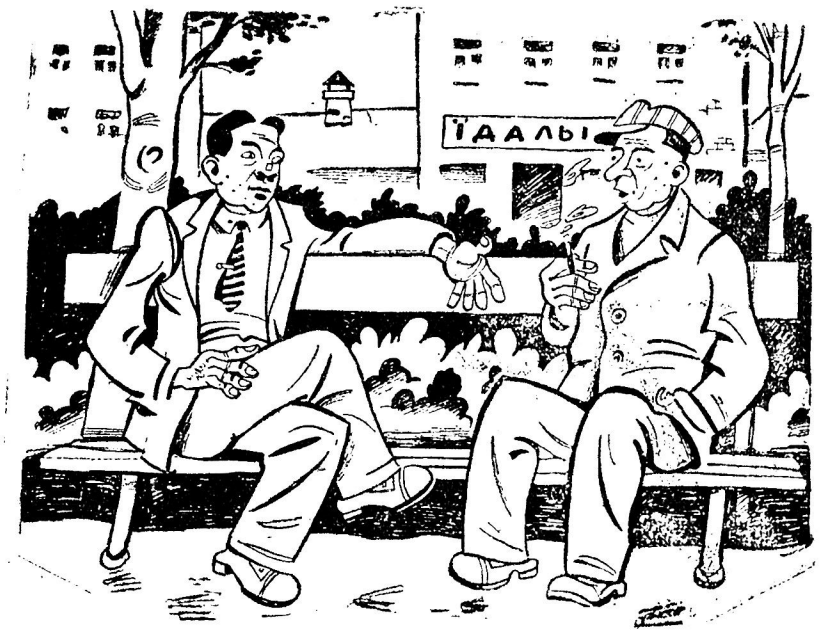

— І дочого в нас бракує раціоналізації! От, наприклад, засіви. Нащо їх на дві кампанії розбивати: весняну та осінню. З'єднати б їх в одну та й той...

ТОВАРИШ ГОЛОВА ГРАЮТЬ НА ГИТАРІ.

Ранкова синява кутає зашморганий будинок Бутівецької сільради. По-під вікнами пропливають тіні зігнутих людей, що смиренно вимісюють вікову бутівецьку грязюку.

Товариш голова сільради, зажурено похитуючись на табурет і, грає на гитарі. Він грає і співає на самоті, як покинутий коханець з класичної трагедії. Хрипучим тенором він виводить:

„Палюбіл всєй душой баліріну,
За нейо жисть готов я отдать.
Березой разукрашу квартіру
Золотую поставлю кро-овать..."

Потім сумним поглядом озирає він „ввєренную ему" сільраду, кладе на стіл гитару і голосно кличе бухгальтера.

Той входить. Товариш голова надхненно підводить очі до стелі й каже:

— Щось сумно, товаришу бухгальтере... В душі тєрзанія якісь...

Бухгальтер випльовує цигарку на підлогу і таємниче підморгує:

— Весна ідьоть і серце бьється!..

Голова посміхається:

— Весна, кажете?

— Мабуть, що весна...

В цей час хтось просовує в двері голову. Бухгальтер підводить вгору руки і кричить:

— Сюди не можна! У нас засідання.

У вікні видзвонює свою смерть зимова муха. Товариш голова продовжує сумувати.

Тоді бухгальтер пропонує йому:

— А чи не занялися б ви, шановний товаришу голова, яким-небудь ударництвом або соцзмаганням або, нарешті, колгоспним рухом? Дуже приємні речі...

Товариш голова якось несподівано оживає, підхвачується в свого стільця і, маршируючи по кімнаті, голосно деклямує:

— Пишіть. Сідайте й пишіть: Пропоную п'яти вчителям та п'яти учням ввєреної нам школи з'явитися до сільради на предмет ударництва та соцзмагання. Пишіть! Написали?

Вчителі й учні покидали свою шкільну роботу. Вони поспішали до сільради. Вишикувавшись біля столу товариша голови, вони хором відрапортували:

— Честь імєєм з'явитися!

Товариш голова в цей час продовжував сумувати і з цієї поважної причини жартувати з собою не дозволяв. Він майже крикнув:

— Без всяких „честь імею!" Розсипайся всі по сільраді і починайте в ударному порядку працювати!

— Щож саме робити? — запитали вчителі.

— Ти й ти будеш підшивати діла, ти, ти й ти будете переписувати списки померлих за даний отрєзок врємені, ти витирай по шафах пилюгу, а всі останні занімайтесь рахівництвом...

Учителі і учні переглянулися між собою, подивилися пильніше на товариша голову й тоді нерішучо запитали його:

— Ви це, звичайно, жартуєте?

Голова сухо відповів:

— Ніяких тут жартів! Самой сурйоз.

— Але як же школи? Як учні? Як лікнеп? Ми ж все це покинули напризволяще, а у вас тут єсть і секретар, і рахівник, і бухгальтер, і...

Товариш голова не витримали:

— Не разговарівать тут, — закричали вони. — Зараз час ударництва, час соцзмагання і колективізації, а ви, сукини сини, дурака валять? Да?

Учителі й учні розтанули як ладан в аду. Вони почали підшивати справи, витирати порох по шафах та складати списки померлих „за даний отрєзок врємені".

Секретар, рахівник та бухгальтер гуляли по сільраді, попльовували в кватирку та прославляли таланти товариша голови. А сам товариш голова, обвівши своїми розчарованими очима жінок-учительок, які покірливо плавали в пустелях сільрадівського діловодства, — сіли й написали до завідувача школи буквально таке:

„На чорта ви мені старих учительок посилаєте, хіба у вас немає молодих?"

І закрутивши довгу кокетливу козюльку під своїм підписом, шановний товариш голова знову взяли гитару і знову заспівали сумної пісні про балерину, про „чижолую жисть" та про чудове золоте ліжко.

Мих. Бондаренко

P. S. Кажуть, що їх, тобто товариша голову Бутівецької сільради, Гриців'ського району, уже вигнали з головування. Чи правда це? Сповістіть нас, вельмишановні читачі.

М. Б

ДРУГОРЯДНА СПРАВА

Голова райвиконкому і секретар партосередку Таганчанського району одного прекрасного (як для кого) дня пішов до місцевої школи.

— Не інакше, як ремонтуватимуть, — говорили мешканці.

Вони не помилилися. Це доводять дальші події.

Начальство довго зупинялося в кожній кімнаті школи, виміряло очима площу і досить жваво обмінювалося думками.

— З цієї кімнати буде непогана спальня, — сказав голова райвиконкому секретареві партосередку, — біля вікна можна поставити ліжко, поруч гардеробу. Оцю кімнату, праворуч, можна на їдальню присобачити. Береш?

— Звісно, беру.

— А я, — говорив далі голова, — візьму другу половину й кухню. Тобі ж, нежонатому, кухня непотрібна. Треба буде дати розпорядження про ремонт.

— А на які кошти? — поцікавився секретар партосередку.

— Ну, кошти знайдемо, — підморгнув голова райвиконкому.

— А куди ж ми школу переселимо?

— Це справа другорядна. Подумаємо...

* * *

Безголов'я, — скаже читач. Невже вони так таки узяли приміщення школи на кватирі? Який ви догадливий, читачу. Звісно, взяли. Чого ж їм надумуватися у своєму... районі? Обидва мають хороші кватирі, обидва вдоволені.

Невдоволений тільки „Червоний Перець". Коли б це було в його „районі", він розв'язав би таке кватирне питання трохи інакше.

Н. Т.

ДЕЩО ПРО ПОМИЛКИ

У с. Олександрівці вчителі, не одержуючи ніякого дефіцитного краму, звернулися до Луганського ЦРК й послалися на постанову уряду про прирівнення вчительства до робітників у справі постачання. У ЦРК дали відповідь що „це помилка в постанові ВУЦВК'у". Ну, щож помилки бувають різні, і коли ми, наприклад, скажемо: „В Луганському ЦРК немає головотесів"—це „теж" буде помилка й дуже велика.

„МАМА ПОМЕРЛА"...

Майстра рейко-вальцівного цеха Васю Шелеста мало хто знав на заводі. Зовнішністю він, правда, відрізнявся від решти робітників — він був натоптуватий, важкий, як болванка і на подив швидкий: за щоб не взявся все в його руках горіло. Проте він ніколи ні з ким не сварився. А коли траплялося, що якийсь новак не так орудував обценьками, Вася підбігав до нього, брав обценьки і обіймаючи червону болванку люб'язно повчав:

— Чого боїшся! Обійми її за стан, як дівчину... Бачиш, як пашить!.. Отак обійми, притисни і вона твоя...

Був гріх і на Васиній душі. Одного разу Вася жартома сказав:

— Усім дають премії, а я що ж — брак. Дадуть премію, буду працювати, не дадуть — світ великий.

Довелося потім червоніти перед товаришами. Та не це власне зробило Васі славу. Зробив Васі славу його виступ на загально-заводських зборах і, трохи згодом, вивершила її, як це не дивно, смерть мами.

Але спочатку по загальні збори.

Треба вам сказати, що Вася Шелест попри всю свою жвавість і бадьорість ні на яких зборах не промовляв, і свою участь в громадсько-політичному житті обмежував лише голосуванням. Але його голос ніколи не йшов на рахунок ні за ні проти — Васиного голосу просто не дораховувалися, бо Васині короткі руки завжди губилися в лісі значно довших...

Ті загальні збори, на яких Вася Шелест забрав слово промовляти, обмірковували питання труддисципліни. Вася сидів і мовчав. А коли всі промовці вибалакалися, Вася підніс свою опецькувату руку й рішуче сказав:

— Ану дайте мені слово!

Ті хто знав Васю, аж попідводилися від здивування. Вася говорить! Було дивно і цікаво. Дивно тому, що говоритиме саме Вася, а цікаво, бо ніхто не знав, що може сказати людина, яка зроду не промовляла.

Вася перечекав хвилинку й коли вмовкли почав:

— Товаришочки! Труддисципліна нам потрібна — це верно. А де вона? Ганьба! Літуни, дезертири... Ссукини сини!..

Вася погрозливо махнув кулаком і швиденько пішов на своє місце.

Оплески, оплески, оплески.

* *

Минуло три дні. Четвертого вранці Вася ввійшов до завкому.

— Що з тобою?! — занепокоївся голова завкому.

— Нічого, — відповів Вася

— Якже ж нічого...

Якже ж нічого, коли завжди бадьорий і веселий Вася сьогодні стоїть перед головою завкому скорботний і мовчазний.

— Що трапилось? Говори. Не крийся. Зневажив хто?

— Ні.

— Ну, а що ж?..

— Мама... померла... — відповів Вася й жалібно схилив голову.

— Он що! — перейнявся жалобою і голова завкому.— Співчуваю. Співчуваю, Васю...

— Сьогодні дістав телеграму.

Голова завкому перейшовся кімнатою й спинившись біля вікна дивився на заводське подвір'я, де в кожній порошинці стали було життя.

Заводський Комітет висловлює свій глибокий сум з приводу смерти матері майстра залізо-вальцівного цеха Васі Шелеста — Марини Шелестової, що сталася в ніч на 17/XI 30 р.

Робітники залізо-вальцівного цеха висловлюють своє товариське співчуття майстрові цеха Васі Шелесту з приводу передчасної смерти його матері Марини Шелестової.

Вперше за ввесь час існування загально-заводська газета „Металіст" вийшла з двома чорними рямцями — одною на першій сторінці і другою — на останній.

Сумний-пресумний сидів Вася Шелест у конторі, чекаючи головного бухгальтера. Кілька номерів „Металіста" стирчали з кишені і ще чорнішим робили Васин сум.

Прийшов бухгальтер.

— Шелест! — вигукнув він, сідаючи до столу.

Але не такий сум у Васі, щоб звертати увагу на те що діється навколо. Вася і не ворухнувся.

— Шелест! — вигукнув удруге бухгальтер.

Вася підвівся і болізно скривившись підійшов до столу.

— Значить вам відпустку... На який час!

— Та там же написано... На похорони...

— На тиждень? Гаразд. Почекайте одну хвилину... Що я хотів зро... Ага! Телеграму дайте.

— Будь ласка.

Бухгальтер узяв телеграму і швиденько пробіг по ній очима... Глянув на Васю... Ще раз, швидше вже, перечитав телеграму...

— Стривайте... Якже це... Ви кажете на похорони матері...

— Ну да, померла мати...

— Нічого не розумію — розвів руки бухгальтер... Тобто нічогісінько не розумію... І той... і вперше чую, щоб... — Товаришу! — гукнув на старшого рахівника. Ану прочитайте ще ви оцю телеграму...

Старший рахівник узяв телеграму і голосно прочитав: „Мама померла. Приїзди похорони. Цілую твоя мама".

Вася Шелест ніяково закліпав повіками, й вирвавши телеграму, вибіг із контори.

ЕПІЛОГ

Васина мама і досі шле Васі листи: „Сповіщаю тебе що я жива і здорова... Приїзди".

Вася і досі, читаючи ті листи, невдоволено бубонить:

— Не зуміла вмерти, як просив, тепер жди...

Сталіне

Юхим Гедзь

НОВЕ З ЖИТТЯ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

„Червоному Перцеві" пощастило знайти документа, що ставить буквально шкереберть всі дані про життя славетного поета. Так, наприклад, виявилося, що Тарас Григорович зовсім не вмер; навпаки: 1930 року він жив у Харкові і працював на заводі свого імени строгальщиком. Не вірите? Читайте самі цей історичний документ:

ДОВІДКА

„Дана дя 1 державним машинобудівельним заводом ім. Шевченка в тому, що він дійсно працював на н/заводі з 7/X-30 по 23/XI-30 на посаді перекваал. строгальщ. Уволен в виду от'езда из г. Харькова.

Ще задовго до своєї перекваліфікації на строгальщика Т. Г. Шевченко сказав: „Учітесь, братія моя!.."

ГА?

Колишне Правління Укрплодоовочі просило дати йому 12.000 га для організації радгоспа. Коли все зробили, правління заявило, що такого радгоспа „за їх пляном не передбачено".

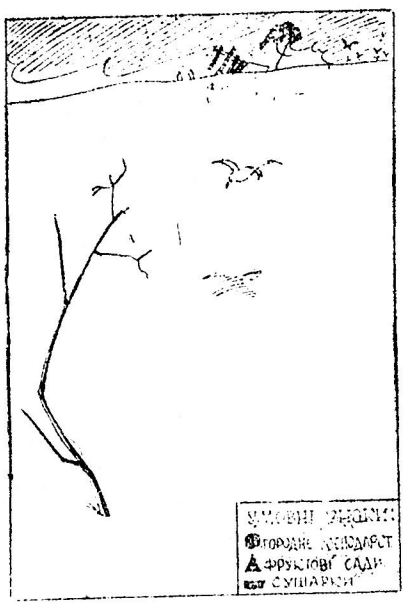

Радгосп, Укрплодоовочі (Вінниця).

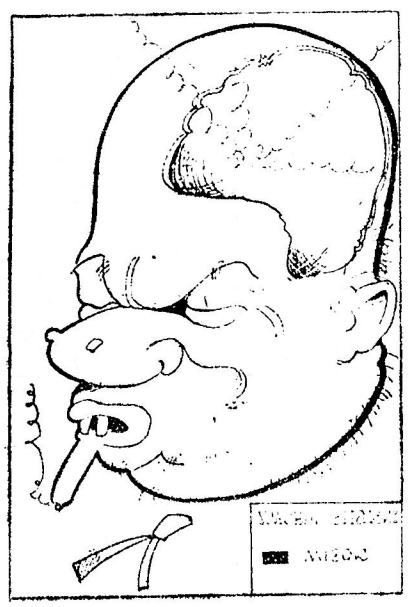

Головотес Укрплодоовочі (Харків)

„ЖРИЦЯ ВОГНЮ" ЛІКВІДУЄ НЕПИСЬМЕННІСТЬ

Мал. Л. Сідорова

У Сумах, на машинобудівельному заводі ім.Фрунзе—1.500 малописьменних,200 неписьменних; охоплено лікнепом всього 7 чоловіка,тоді як клюб заводу має дві духові оркестри, що розучують зараз оперетку „Жриця вогню".

— Іване Семеновичу! А ви приділяєте увагу лікнепові?

— Ну а як же: на найбільшій трубі грає малописьменний, на барабані шпарить зовсім неписьменний. Взагалі це в нас не оркестра, а самий тобі лікнеп!

ТЕМПИ

Притула, керівник освіти Тульчинського району, прокинувся від довгого деренчання будила, що верескливо нагадував:

— Не відкладай на завтра того, що можеш сьогодні зробити.

Звичним рухом стрибнув Притула в штани. Автомати—черевико-пхайли—стислим повітрям втиснули черевики на ноги. Вмивальник-самомийка вимив йому обличчя, а радіоелектрорушник висушив його. Ще кілька автоматів, ще кілька операцій і виголений, зачісаний, почищений Притула авієткою полетів на периферію.

Сидячи в авієтці та слухаючи радіопереклик колишніх бюрократів, що були розкаялись, Притула ніяк не міг пригадати який то сьогодні день. Радіотелефоном він запитав Палату Днів і Годин, звідки йому відповів приємний альт.

— Галло! Сьогодні другий день третьої п'ятиденки грудня, тридцять третього року Жовтневої революції, від забобонного різдва христова 1950. Не відкладай на завтра того, що можеш сьогодні зробити.

Притула глянув на мапу, перевірив за компасом напрямок і повернувши трохи праворуч, подався на Клебань, до школи соціялістичної молоді, колишньої ШКМ. Мав він перевірити такого дописа, що йому надіслали з газети „Червона Тульчинщина".

> „Безгосподарність зриває обов'язкове навчання. У клясах не палять, вісім ступенів морозу. Діти не відвідують школу. Завшколи та голова сільради не дбають, щоб посклити вікна і т. ін"...

— Просто таки безглуздя, — говорив сам до себе тов. Притула, — на 33 році революції і така безгосподарність: не опалюють кляси, а ми ще три роки тому розіслали машини-акумулятори сонячної енергії. Годі й казати про дефіцит цього тепла. Не засклити вікна, коли в Клебані, як мені відомо, є чимало запасу скла. Безгосподарність що залишилась від старого режиму, ще на 33 році дається клебанцям в знаки.

— Тпру!.. — спинив Притула свою авієтку перед клебанською школою.

Його зустрів сам завідувач школи:

— У вашій особі дозвольте вітати наших любих керівників освіти. Діти, перед вами товариш Притула, наш керівник. Отже, утніть йому нашої дитячої. Ураз розітнувся дружній спів.

— Пісня піснею, — промовив тов. Притула, — але чого ви до сього часу не засклили вікна, чого шибки повибивані?

— Вибачайте, — образився завшколи, — вікна у нас не побиті, бо вони з такого школа, що не б'ється, його і залізо не бере, і вогонь теж. Крім того, у нас все зашклено. Це нахабна і брехлива вигадка чиясь. Коли ми збудували цей восьмиповерховий будинок, тоді ж одразу і засклили його. Хай це вся комуна підтвердить. Галло! — і радіотелефоном викликав управу комуни.

Звідти підтвердили слова завшколи.

— Але у вас, пишуть, холод собачий. Вісім ступенів морозу в клясах.

— Вісім ступенів? Морозу? — вирячив очі завшколи і чарівний регіт залунав у лябораторії. Вісім кажете? Морозу? Ой, не можу! Ми кожної перерви вікна відкриваємо. У нас двадцять ступенів тепла. Ми ще не витратили позаторішньої соняшної енергії. А ви морози.

— Так. Але у вас же діти не йдуть до школи через мороз?

— Діти? Не відвідують? Беріть журнал і зробіть перелік, бодай у цій лябораторії. Ось вони: Антоненко, Байда, Волховстройників, Горицвіт, Горький, Дніпробудівський... Будь ласка, всіх перевірте. У нас на 100% відвідування. Либонь якийсь жартівник або ворог наклепав на нас.

— Та що там наклепав? — обурився Притула. — Читайте самі листа з газети „Червона Тульчинщина" з дописом сількора. Читайте.

— Прочитав, — полегчено зідхнув завшколи, — а ви його читали? Ви б ще почекали годочків із сімдесять та приїхали б десь 2017 року... Цього листа вам надіслали у грудні 30 року. Ви, значить, забюрократились, продержали в себе сількорів допис 20 років, а тепер нападаєте, на нас за гріхи того завідувача, що 20 років тому робив злочин, зриваючи загально-обов'язкове навчання.

Притула так і присів, зніяковівши, бо в кишені гучномовець щипав йому ногу вище коліна, кричачи:

— Не відкладай на... двадцять років того, що треба сьогодні зробити.

„РЕКОРДСМЕН"

(Напередодні спортивного сезону)

Мал. С. Зальцера

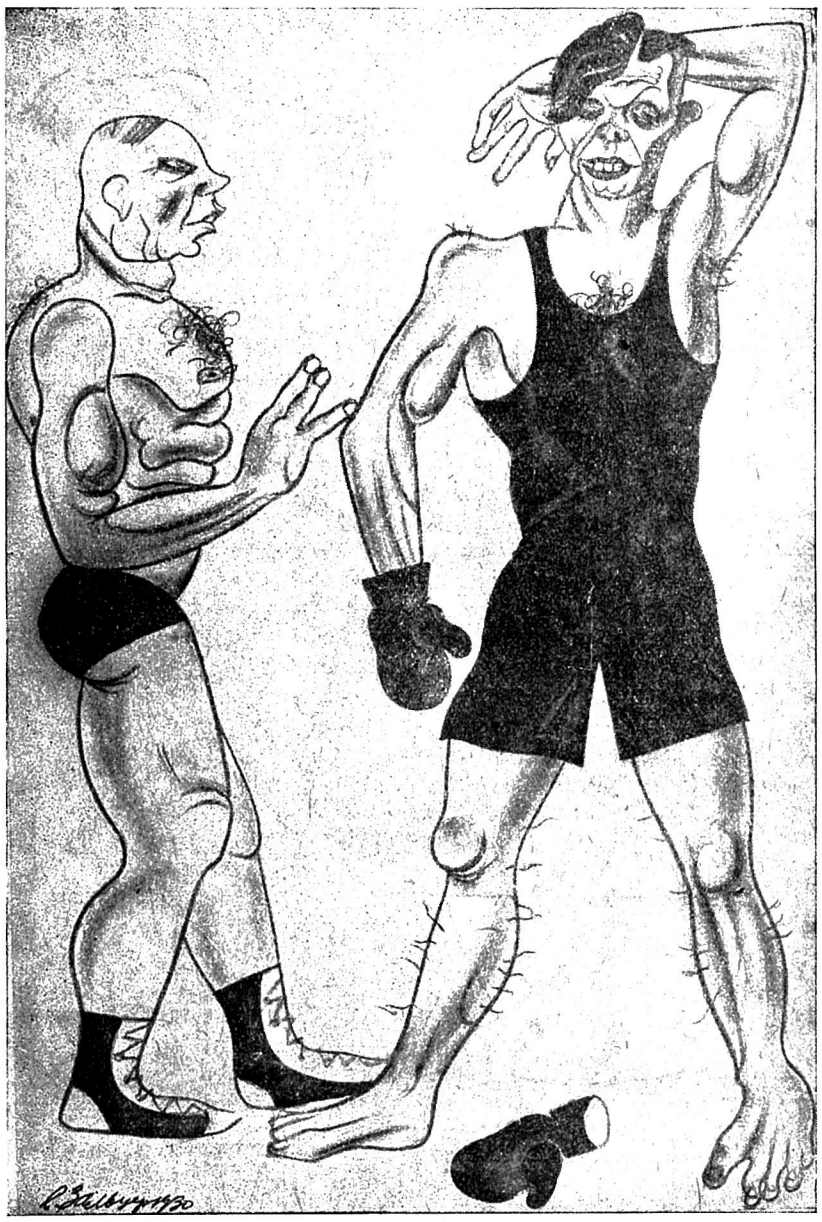

— Прямо дивно: Іващенко ніколи не займався спортом, а вчора, тренуючись у біганні, всіх випередив.

— Що ж тут дивного? Ноги — це ж його спеціяльність, він же „літун".

* * *

Звичайно, як читачі сами вже догадалися, все це вигадав автор. Не вигадане тільки дальше: одержавши дописа з редакції, Притула поклав його під газету (замість „під сукно", бо стіл Притули застланий газетою) і так довго тримав його у себе, поки на місці в Клебані сама громадськість не вплинула на керівників і засклили вікна та привезли паливо. Тяганина Тульчинського районного інспектора Притули дала право завшколи, відписуючись, зауважити, що „дописувач подав невірні факти".

Семен Сумний

НІ ТЕПЛО, НІ ХОЛОДНО

Учні прийшли до школи (с. Біленьке) одягнуті, коли можна так висловитися, до зубів. Зуби були вільні, бо день-у-день вони мали повне навантаження — учні цокотіли ними з неймовірного холоду. Нічого дивного — приміщення протягом половини зими не огрівалося. За цей час вугіль став нездійснимою мрією і учнів, і учителів.

Нарешті від РСІ одержали ордер на три підводи вугля. Уявіть як зраділи учні, коли зав. школи показав їм не вугіль, ні, а ордер на вугіль. Але ж, маючи ордер, можна вважати, що половина завдання вирішена... вугіль буде.

Та не зовсім так. Адже є ще сільрада і партосередок, а там, виявляється, сидять люди, які цікавляться школою так, як і культурною революцією взагалі.

Справу вирішили швидко. Спішно організували „трикутник" з голови сільради, секретаря сільради і секретаря партосередку і три підводи вугілля відвезли безпосередньо до них на кватирі. Ох, і запалав же він у печах!

А якже із школою? Як і давніше. Учні далі мерзнуть. Адже трикутникові од цього ні тепло, ні холодно.

Т.

НАОЧНЕ НАВЧАННЯ

Мал. Л. Сідорова

По багатьох районах школи дуже погано опалювались (Краматорський р., Вінницький, Гриціївський, Червоно-Окнянський...)

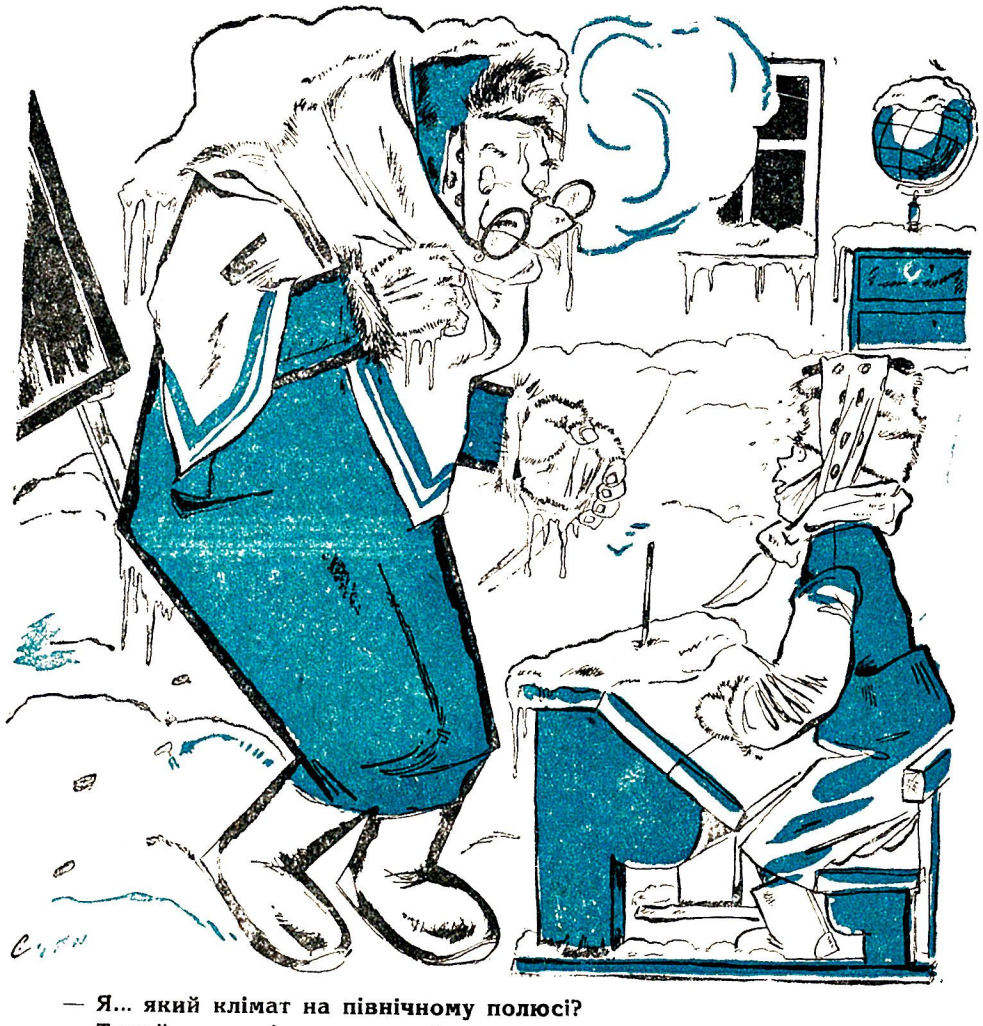

— Я... який клімат на північному полюсі?
— Такий саме, дітки, як оце і в нас.

ОМАНА

Мітинґ за гаслом „Дамо найвищу якість продукції" мав відбутися в центрі міста десь о 5 годині. О 4 години ми, тобто я і мій товариш Бенеря—репортер місцевої газети—стояли вже біля трибуни і спостерігали, як до трибуни підходили стрункі колони демонстрантів. Товариш Бенеря постійний одвідувач усяких скандалів нотував у блькноті свої враження від того, що бачив, я ж притулився до трибуни і думками поринув у щось інше. Переді мною проходили колони не звичайних демонстрантів, — а людей, що врешті решт перейнялися вимогою часу і дадуть країні очікувану якість продукції.

Ось, бадьоро відбиваючи ногами такти безумовно мажорного марша, проходить колона, видимо, ветеранів. Вітер стеле прапори вздовж колони і це надає демонстрантам вигляду переможців... Але не зважаючи на це, моє серце стискує біль. Моя істота сповнюється поваги до людей, що офірували своїм здоров'ям заради добробуту соціялистичної батьківщини? Боротися за якість продукції — не жарт.

Он у перших шерегах марширує натоптуватий русявий демонстрант. Він справляє враження людини здорової. Але ви гляньте на обличчя. Від кожного кроку його обличчя перекошується, зуби міцно стискуються, а очі благально блукають по спині старшого колони... За всіма ознаками він зазнав на якісному фронті травматичного ушкодження ніг. Поруч цієї жертви якости продукції марширує друга. Це високий на зріст чолов'яга з широкими запалими грудьми і тонким, як шило, носом. Він теж на вигляд здоровий. Але, коли ви подивитесь, як він ступає, ви побачите, що він нещасна людина. Він ніяк не потрапить у ногу. Старший колони мабуть у сотий раз намагається вирівняти його ходу лічбою — ать - два, ать - два, ать - два, — нічого не виходить. І не вийде. Всі демонстранти, ступаючи виносять ноги вперед, а цей демонстрант якось кумедно викидає ноги п'ятами назад... Теж наслідки травми.

Правофлянговим у цій колоні марширує кремезний плечастий демонстрант. Дивитесь — тур. А спустіть очі на його ноги. Обидві ноги праві. Очевидно, він колись потрапив у всевладну машину і йому ліву ногу зробило правою... Ззаду у нього, налягаючи на ліву, поспішає демонстрант, у якого голова і ноги наче зовсім сторонні речі — тіпаються цілком самостійно... У нього ліва нога назавжди атрофірована. Вона значно менша правої і значно коротша...

Досить. Почуваю, що тримчу. Повертаюся до товариша Бенері і запально викладаю йому свої спостереження. Бенеря слухає мене, посміхаючись, а коли я кінчаю, довго дивиться на мене поглядом, яким, звичайно дивляться на людину ненормальну, і, нарешті, дзвінко кидає:

— Дурень.

— Тобто як?

— Дурень!

— Нічого не розумію.

— Та що ж тут розуміти. Люди взули взуття церобкооповской якости, а він — жертви... Подивись, лишень, краще, он вони зупинилися. У першого—натоптаного—черевики з великими цвяхами усередині — тому він і кривиться, ступаючи... Високий із запалими грудьми погубив підошви від черевиків і тепер мимоволі викидає ноги п'ятами назад, бо під ногами мулять камінці... Правофлянговому—кремезному—попалися обидва черевики на праву ногу... Ну, а в останнього просто один черевик менший, а другий більший... Ясно?

Я не відповів. Я мовчки дивився на свої черевики не церобкоопівського виробу і прикидав, через який приблизно час я буду жертвою? А коли товариш Бенеря на хвилину одвихнувся, я скинув їх і босоніж подався додому.

Юх. Гедзь

ТВЕРДОХЛІБ, ЧИ ЩОСЬ ІНШЕ?

Голова Ново - Водолазького райвиконкому Твердохліб заходився скорочувати адміністративно - господарські витрати. Завдання і почесне й корисне: заощадиш зайвий карбованець — покладеш цеглину в підмурок соціялізму. Але от на чому заощаджувати, яку саме видаткову статтю скорочувати? Кілька днів бився над цим в'їдливим питанням Твердохліб. Усякі думки наверталися: скоротити кількох друкарниць... Лівий заскок пришиють... Скоротити одного кур'єра, однак їх три... Недооцінка ролі маси в апарати — правий ухил. Сторожа скоротити? А хто ж по цигарки бігатиме? І що довше думав, то неймовірніші снувалися пляни. Навіть до скорочення себе самого додумався був мимохідь. Аж сам злякався такої думки.

— Так що ж тоді, що ж скорочувати? — вигукнув, коли вже зовсім охляв.

На голос убіг секретар.

— Кликали?

— Кого скорочувати? Що ліквідувати? — кинувся до нього Твердохліб.

— Ліквідувати? — знизав плечима, не знаючи про віщо йде мова, секретар. — Зараз треба ліквідувати неписьменність...

— Неписьменність? Стривай, стривай .. Неписьменність... А навіщо її ліквідувати?.. Це ж зайва витрата. Збудуємо соціялізм і неписьменні. Єсть!

Твердохліб схопив олівець і розмашисто написав: *„скоротити районний семінар ліквідаторів неписьменности"*...

Звичайно, голова Твердохліб зробив велику помилку. Тепер неписьменні ходять і говорять:

— У нас голова не Твердохліб, а гливка перепічка.

І нічого їм не зробиш, люди темні, неписьменні.

Ю. Я.

Мал. Юзепчука

Бойкот англійського краму в Індії продовжується

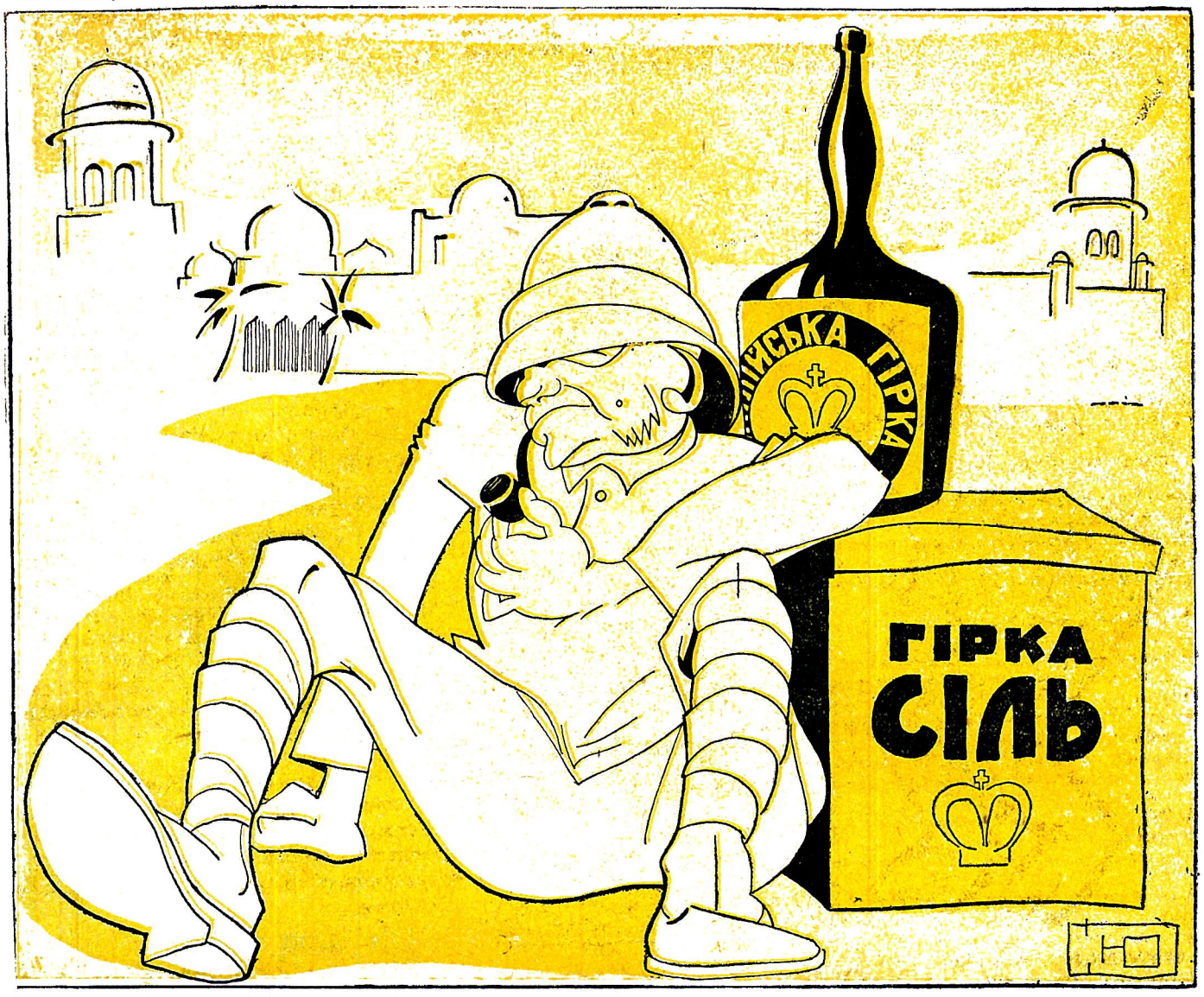

Гірке становище.

ЗГИНЬ ПІД МОГУТНІМ УДАРОМ

Чужоземець мовчки дивився,
Наставляв здивовано вуха,—
Людський вал нестримно котився,
Чужоземець вигуки слухав:
— Геть прориви! Даєш 100 процентів,
100 процентів виконання пляну!.
Ряд знайомих, інших моментів
Постав перед ним з туману:
— Вимагаємо хліба й роботи!
— Геть під три чорти капіталістів!
А за рогом ладналися чоти,
Нагай демонстрантів чистив...
А в церквах попи череваті
Своїх боженят благали:
— Напніть над банками шати,
Одверніть більшовицьку навалу.

* * *

— Хай живуть і міцніють ради!
— Піднесемо прапор Комуни!
Робітничої кляси парада
І на Захід громохкі луни
Отак прямували колони
На майдан, до будинку ВУЦВИК'у,
По всій Україні — мільйони
І всіх один голос кликав:
Голос партії звав до бою,
Гуртував непоборні маси;
Капітал перед силою тою
Дрижить за сейфи і каси.
Хижаки розкривають карти
Для останньої гри „по банку",
Прийдешні бої — не жарти,
Ворог капостить нам наостанку.
А лави грізної паради
Хижацькій загрожують шкурі:
Хай живуть і працюють ради —
Органи диктатури,
Диктатури пролетаріяту,
Що світ старий огортає,—
Не поможуть ніякі шати,
Бо засуджений світ конає.
Згинь під могутнім ударом,
Тебе стопчуть вогняні коні
І з'їзди рад незабаром
У Лондоні й Вашінґтоні!

В. Маньківський

КОРОТКО КАЖУЧИ...

ХТО КОГО З'ЇСТЬ?

„В Одесі щороку певної пори їли скумбрію...
Цього року не їли, бо скумбрію з'їла камбала...,,
(*З газет*)

„Червоний Перець" висловлює одеським заготівникам риби свій глибокий сум з приводу передчасної трагічної загибелі скуморії. „Червоний Перець" певний, що заготівники риби тут ні при чому — просто переказилася сама риба. „Червоний Перець" хотів тільки застерегти шановних заготівників, що найближчого часу вони можуть опинитися перед новим фактом рибожерства. За тими відомостями, які є в редакції „Червоного Перцю", на цей раз к а м с а п о ї с т ь г е т ь у с ю б і л у г у.

РЯТУВАЛЬНИКИ

„У Білій Церкві на складах комбінату Плодоовочі лежить 47 вагонів огірків, капусти та баклажанів..."
(*З газет*)

У тому, що 47 ваґонів городини і досі не відвантажили, винен не комбінат, а як ви вже певно догадалися — залізниця. Не дає ваґонів. А це причина досить об'єктивна — і для городини і для комбінату. Особливо для адміністрації комбінату, яка буде запевняти вас, що становище безпорадне...

— Що ж робити? Яких заходів вжити, щоб городину розвантажити?

Тільки-но подумав про це „Червоний Перець", як дістав безліч пропозицій. Ось вони:

Ш к у р н и к. Товариші! Сорок сім ваґонів городини... Я пропоную таке: взяти кожному чоловікові по ваґону огірків, по ваґону баклажанів, по ваґону капусти і вже... Інакше не розвантажимо...

П р о г у л ь н и к. Кажете — лежить 47 ваґонів городини? Скільки вони там лежать? Три місяці? Подумаєш, як залежались! Нехай полежать іще три місяці.

Л і т у н. Розвантажити 47 ваґонів? Єрунда. Раз-два — і там.

Д е з е р т и р. Товариші! Ми самі винні. Заготовили і кричимо. А помойому так: заготовив, сховав і нехай шукають.

Б ю р о к р а т. Що таке? Дбати про ваґони на городину? У мене сьогодні вихідний день.

П'я н и ц я. Як розвантажити? Дуже легко. Вивезти всю городину до найближчої залізничної колії, і залишити її там. За один день розвантажиться: огірки побіжать за цистернами зі спиртом, капуста за свинячими тушами, баклажани за оселедцями... Тьху, аж слина потекла...

Останнім убіг с п о ж и в а ч. Він розгублено глянув по кімнаті і побачивши стільки рятувальників, схвильовано сказав:

— Що дають? Хто останній? Я за вами?

І став у чергу.

РУКАВА

Працюю я на Панасівці. На жіночих пальтах. Спеціяльність—рукава. Зароблю непогано. До вдарників не записуюсь, бо це буза. Зараз тобі—зниження собівартості, та щоб без прогулів й взагалі уся ця музика ні до чого. От — Маруся Стешенкова — така вже гарна подружка була, а записалась в ударну — й пропала дівчина. У кіно майже не ходить, навіть на закордонні фільми — ніколи, каже. Вечорами вчиться. А щодо промкраму, так у неї, повірте, ще й половина тальонів не одірвана: теж, мабуть, ніколи.

Так що я — усі ці бриґади десятою дорогою обминаю. У нашому цеху дівчата бойові, на усякі там якості не дуже звертають увагу. А що прийомщик лається, то й хай собі лається: нам аби приробок.

Вчора була я вихідна, а Катя (вона з нашого ж цеху) дістала собі відпустку на день од лікаря. Вова дуже добре вміє підробляти шлункові кольки, коли їй треба. Ось ми собі й вирішили — піти собі по крамницях та пошукати гарних пальт.

— Мені,— каже Катя,— неодмінно щоб синє, а комір з котика.

— А мені, — кажу,— тільки світле. А комір який завгодно, аби модний.

Записались ми в чергу з вечора, я — сьома, Катя — восьма, ще й уночі ходили реєструватись. Катя ще встигла захопити чергу на посуд, а я на панчохи, або щось інше: там не казали на що стоять. Тільки ні до чого, вийшло, були ці черги. Бо як вдерлись ми ранком у крамницю — я сьома, Катя восьма, так за нами більше нікого не було. А в крамниці — повно усяких пальт.

— Коли так,— каже Катя,— ходімо в другу крамницю. Подивимось, що там є.

Пішли ми в другу, потім у третю. До вечора — добрались до десятої. Вже й крамницю зачиняли, але ми з Катею встигли таки й забрали собі найкращі пальта. Катя — синє, й комір котиковий, я світле — останнього фасону.

Повернулись ми додому, а там Катін брат уже сидить. Він ударник з ДЕЗ'у, але хлопець нічого.

— Дивись, Василю, — похваляюсь я, — яке в мене пальто. І комір модний.

— Гарне пальто,— каже Катін брат.— Гарне. А що рукава навиворіт попришивані, це вже, мабуть, наймодніший фасон. А що в Каті — лівий рукав темніший за правий — це мабуть теж останній крик, чи як?

— Ні, —каже Катя,—і починає хлипати.— Це—не мода. Це зветься—організоване шкідництво і я цього так не залишу. Бо наш громадський обов'язок організувати протест.— І вилітає з хати, як була в різнокольоровому пальті, а я за нею... Але крамниця була вже зачинена й довелось повернутися ні з чим.

Сьогодні після роботи ми з Катею зразу ж до крамниці — і Катя кулеметом на прикажчика:

— Хіба вам не соромно, громадянине, продавати такий мотлох? Хіба це рукава? Хіба...

— Вам,— каже прикажчик,— дуже пощастило, якщо тільки рукава. В інших — гірше. Он там громадянка в кутку галасує. В неї, крім рукавів — ще й дірка на спині.

— Мене це не обходить,— каже Катя.— Мені — обміняйте пальто.

— Будь ласка, громадянко,— каже солодко прикажчик.— Будь ласка, вибирайте. Тільки попереджую: рукава в усіх навиворіт. Уся партія така... Або один коротший за другий, або ще й так.— три рукави й усі різні...

— Тоді,— каже Катя рішучо,— скажіть мені, як зветься це ганебне підприємство, де виробляють такі шкідницькі пальта? Скажіть, щоб ми їх заплямували ганьбою й розшифрували в газеті, і зробили демонстрацію протесту. А коли треба, то й бриґаду пошлемо, щоб персонально повикручувати ноги усьому їхньому рукавному цеху...

— Будь ласка, громадянко,— відповідає прикажчик.— Оці всі пальта з нашої міської фабрики, з Панасівки. І я з вами цілком згодний щодо викручування ніг. І демонстрацію влаштуйте проти рукавного цеху. Я не заперечую. Навіть сам приєднаюся.

Тоді я штовхнула Катю черевиком, а Катя мене ліктем, і Катя сказала пошепки:

— Ми влаштуємо, тільки іншим разом. Зараз нам ніколи...

По цьому ми тихесенько повернули додому.

Тепер ми сидимо вдвох, я й Катя, і абсолютно не знаємо, що нам робити.

Я вже виплакалась, а Катя плаче ще, аж губи їй попухли, вже не кажучи про ніс. Вона не звертає на це жодної уваги, каже, що це ганьба для нашого рідного рукавного цеху і що ми неодмінно мусимо таки щось влаштувати...

Мені — так і в кіно не хочеться.

Тільки но прийшов Катін брат. Уявіть собі, що він каже:

— Дівчата,— начав він,— киньте ви рюмсати. Зараз я розкажу вам, як у вашому цеху зорганізувати ударну бриґаду та підвищити якість продукції. А потім, коли хочете, підемо до кіна.

Але я вже й не знаю — що і як, бо Катя все плаче й заспокоїти її не можна.

Гелія Ґрач

ЯК ПОВОДИТИСЯ НА ЧИСТЦІ

(Короткі поради)

Підійшовши до столу, де засідає комісія чистки, не говори голові: „Ваше обличчя якесь знайоме. Де це ми з вами зустрічалися?"

Про своє походження говори коротко: „Батько — робітник, мати — селянка від сохи". Можна й навпаки.

Коли тебе запитають: „Що ви робили до 1917 року"?— ні в якому разі не відповідайте: „не пригадаю". Бо „коли раз збрешеш, хто тобі повірить?"

На запитання про твоє ставлення до радянської влади, відповідай: „я підписався на позику „П'ятирічка за чотири роки" у розмірі місячного заробітку".

У відповідь на обвинувачення у бюрократизмі, потверджене матеріялами, зроби здивоване обличчя: „Це—помилка. Я і бюрократизм? Ха! Ха! Мене можна обвинувачувати в чому завгодно, тільки не в бюрократизмі".

Говорячи про свою ролю в громадській роботі, не забудь згадати, що ти пишеш до кожного нумера стінгазети. Мовчи тільки, що це має характер спростовань на робкорівські замітки.

На запитання чи береш ти участь у соціялістичному змаганні, не дай бог відповідати запитанням: „А що таке соціялістичне змагання?" Скажи просто: „Ну, звісно, беру участь".

Коли обвинувачуватимуть у зажимі самокритики, зроби великі очі й ображеним тоном скажи: „Голословність цього обвинувачення така очевидна, що я навіть не вважаю за потрібне спростовувати".

Точно виконай усі ці вказівки. І коли тебе все ж таки вичистять, сповісти про це „Червоний Перець". Значить у наших порадах є якісь неточності й до наступної чистки ми вживемо заходів, щоб зробити у них відповідні корективи.

Н. Т.

СКАНДАЛ НА КОЛЕСАХ

ЩО КОРИСНІШЕ — ПРОСТОЇ ЧИ ПРОСИДЬКИ?

„Досить навести один приклад, що тільки українські заводи, в тому числі завод Південсталі, платять за рік до мільйона крб. штрафу, якщо не більше, за непродукційні простої ваґонів. Для залізниці відкривається нова прибуткова стаття, а ваґони простоюють".
(З промови т. Андреєва).

Начальник станції (до директора заводу): Скільки у вас простояли цього місяця ваґони?

Директор:— П'ятнадцять днів.

Начальник станції:— Що ви робите? Ви зриваєте нам прибуткову статтю... (До чергового станції). Шпаленко! Ваґони на заводі не достояли десяти днів. Вживи заходів...

Щоб уреґулювати простої, „Червоний Перець" радить посадити і директорів таких заводів і начальників таких станцій.

Г.

ДУЖЕ ПРОСТО

„У Дебальцівському районі натискають з усіх сил всі організації на те, щоб якнайбільше підготовити паротягів до виходу з депа під потяги. Натиснули. Домоглися результатів і потім виявилося, що нема чим живити, води не вистачає. Ставок замерз і доводиться воду збирати з струмків".
(З промови т. Андреєва).

— Давай, давай паротяг...

— Ставок замерз... Води немає.

— Гукни на Палажчиного Йванька, нехай струмок зробить... Швидко!

Послухавши отаку розмову, „Червоний Перець" здивувався: невже у Дебальцівському районі немає людини, що розморозила б ставок. А розморозити дуже просто: нагріти дебальцівських залізничників і ставок розмерзнеться

НАШЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

„Треба забезпечити роботу профспілок не великими зборами мас, а роботою з кожною окремою бриґадою, з кожним окремим залізничником".
(З промови т. Андреєва).

Зваживши на те, що серед профпрацівників є всяк. люди, „Червоний Перець" взяв на себе обов'язок розтлумачити вишенаведену цитату з промови т. Андреєва. Що значить „забезпечити роботу профспілок з кожною окремою бриґадою, з кожним окремим залізничником"? Забезпечити роботу з кожною бриґадою, з кожним залізничником — це значить сісти у себе в профкабінеті і чекати. Підходить поїзд. Викликати телефоном чергового станції й спитати:

— Швидкий?

— Швидкий.

— Затримай годин на п'ять, я попрацюю з бриґадою...

Підходить вантажний поїзд. Віи везе найпотрібніший країні вантаж — вугіль.

— Який підходить?

— Вантажний.

— Затримай годин на десять, я з провідником зо дві партії в шахи зіграю.

Після кількох днів такої роботи, профспілка потрапляє на шпальти газет, а профпрацівники — на лаву підсудних.

І.

„БІСОВА ТІСНОТА“

У Корненській семирічці в 10 кімнатах працюють 17 груп, 3 курси технікуму, 2 групи найминських курсів, школа підлітків та лікнеп. В цей же час голова та секретар РВК мають окремий будинок з 7 кімнат.

Мал. Б. Фрідкіна

— Вам потрібно для школи приміщення? Але ж де його взяти; я сам, як бачите, прямо задихаюся в тісноті. І нічого не вдієш: криза!

МЕРТВІ душі

РОЗДІЛ V.

Другого дня, вранці, коли Чічіков і Коробочка снідали, до хати підлетів фаетон і за хвилину в кімнату ввалився веселий і п'яний Ноздрьов.

— Кого я бачу?!—закричав він і кинувся обіймати Чічікова.—Павлушка!—Гад! Сам їздиш по „малинах", а про друзів і забув. Не міг за мною забігти, чи що. Е-ех, „д'зажигай ка ти, мать, лампа-аду"...

— Що з тобою? —запитав Чічіков,—мабуть з кооперативного склепу знову зникла тонна цукру?

— Так, так, цукор і мило, Десять кіло мила. І все це зникло невідомо куди, тому.., тому, що в нас неймовірна кількість мишей. Правда, Павлуша? „Сі-і-льва, ти меня не любиш, ты меня не па-а-нимаеш"...

Ач який жартівник,—похитала головою Коробочка.—„Миши"—каже Та в нашому місті років вже з 30 мишей немає. Як була тут велика пожежа ще в 1896—так після того, а ні мишки тобі, ані щура. Господарники наші так прямо плачуть. На одній усущі, кажуть, або ж утрусці—далеко не поїдеш Тут мишка требується, а її то й немає. Пробували розпіджувати; — дохнуть. Ну хоч ґвалт кричи.

Тут тільки Чічіков зрозумів зміст боротьби NN-ської статистики і кооперації за впійману мишу.

— Е-ех, старушенція!—закричав Ноздрьов, падаючи на ліжко.—Тільки ти одна мене і розумієш. Волочи сюди первачка, грибочків і все на світі. „Выпьем, милая старушка!" А ти, Павлуша, не відмовишся?

— Дякую, я зранку не п'ю,—промовив Чічіков і подумав: „Цього йолопа треба обкрутити зараз. Доведеться тільки сплавити старушенцію". Мамашо!—сказав він Коробочці, яка тільки-но внесла закуску і поралась біля столу,—будь ласка, переберіть зараз усю вашу моркву. Щоб одна—в одну. Самі ж знаєте—для експорту А тепер,—звернувся він до Ноздрьова. коли Коробоча вийшла,—поговоримо з тобою. Хочеш мати десять тисяч?

— Карбованців?—від здивування Ноздрьов аж протверезився.

— Ну, звісно, не копійок.

— А за що саме?

— Мені потрібно тисяч п'ять забірних книжок.

— П'ять тысяч?! Навіщо?!

— Лікуватись. Досі я мав лише одну забірну книжку, але оце лікар прописав мені посилене харчування і от я хочу...

— Не бузи. Кажи, як слід.

— Я хочу спекулювати,

— Брехня! Якщо не хочеш сказати правду, я не хочу з тобою й розмовляти.

Чічіков засміявся.

— Заспокойся, пане офіцере. Зараз я розповім вам усе.

— Офіцер?!—здивувався Ноздрьов—Відкіля це ви... ти знаєш?!

— Я знаю вее.

— І те, що я у Шкуро?..

— А тож. І те, що ти переховувався в Київі, і як ти з фальшивими документами служив у Полтаві, а потім переїхав сюди і, заховавши своє минуле, проліз у кооперацію і в спілку. Але не турбуйся—я свій. Відтіля. Розумієш? Я маю доручення за власним підписом Кутепова.

— Павлушка, чорррт!—радісно вигукнув Ноздрьов. Так ти, значить, від Кольки Кутепова? Ото, брат, здорово. А я, знаєш, в Криму з ним „на пару" працював; день він командує армією, день—я. По черзі.

Чічіков посміхнувся.

— Ні, брате, не смійся. Ти нічого не знаєш. Ну от скажи, наприклад, чому червоні взяли Перекоп? А тому, що в той день я був п'яний. От Фрунзе з цього і скористався. А як я блискучо провів евакуацію Криму! Я, брат, як тільки помітив, що нашим каюк, зараз же до генерального штабу: „Дайте мені—кричу—баронесу". Це я так Врангеля називав: не барон, а баронеса. Ну мене, звісно, зараз же до кабінету. Ну, кажу, Врангель-Мангель, натирай салом п'ятки, бо за хвилину й Ноздрьов тебе не врятує і от...

— Який же ти мав ранг? запитав Чічіков.

— Я? Повний генерал. Накажи мене бог! Уяви собі: як забрали Таврію я прямо з поручників у генерали. А то ще був випадок..,

Чічіков мовчки дістав блок-нот і проти зашифованого запису: „Підпоручник Ноздрьов" дописав—„Трепло. серйозних завдань не давати",

— Так як же, генерале Ноздрьов?—сказав він ховаючи блок-нота.—Беретесь до справи?

— Ну а я вже і вторалася,—радісно сповістила Коробочка, входячи в кімнату.—Передивилася всю чисто моркву й хоч би одна пріла або дрібненька.

— Добре, добре,—поморщився Чічіков,— ви б, мамаша, заразом і цибулю перебрали.

— А чого ж її перебирати? Вона ж у вінках.

— Ну познімайте з цибулі лушпайки,—роздратовано проказав Чічіков.—Закордоном не люблять лушпайок.

— Ну то як? - знову звернувся він до Ноздрьова, коли Коробочка вийшла.

— Звісно, згодний, але навіщо Кутепову забірні книжки?

— Ми боремося з радянською владою тисячами засобів,—почав Чічіков,— по лінії ж кооперації наша мета—підірвати постачання і викликати незадоволення серед маси. І от ми вирішили створити тисячі мертвих душ, які викачуючи крам, конкуруватимуть з живими, дезорганізують коопроботу, викличуть нарікання, пожвавлять торгівлю спекулянтів Хто саме буде репрезентувати „мертві душі"—це дрібниця; аби корито а свині завжди знайдуться. Головне дістати книжки. Ти—кооператор, ти мусиш знати співробітників Бюра прикріплення. Коротко: за тиждень в мене має бути мінімум чотири тисячи книжок.—Зробиш?

— Господи!—навіть образився Ноздрьов,— це ж для мене „пара пустяков". Я он при Денікині не те робив. Пам'ятаєш мій блискучий рейд до Тамбова?

— Не бреши,—перервав його Чічіков,—цей рейд зробив генерал Мамонтов.

— А що таке Мамонтов без Ноздрьова?

— Ну добре. Не вик блучуйся і слухай уважно. Перш за все, зв'яжися з вким небудь надійним службовцем Бюра. В тебе есть там знайомі?

— Питаєш. Я між нами, живу з реєстраторкою Ул'яною. Так вона для мене готова на все, Не тільки книжки, а й самого завідателя вкрасти зможе.

— Хто ж така Ул'яна?

— Нашого поля ягідка. Дочка генерала Бетріщева,

— Справжнього, чи такого, як ти?

— Накажи мене бог, справжнього. Можеш сам перевірити. Він мешкає у нашому ж місті, Громадянська, 14.

— Прекрасно—і Чічіков записав адресу.—Тепер голубе, чи не знаєш ти людину, що була б „своєю" і мала б постійний зв'язок з усим районом?

— Та господи... Собакевич! Роз'їзний інструктор м'ясозаготівель. І свій і завжди у відрядженні,

— Так перекажи йому, що з Москви приїхав кореспондент виключно в справі про зловживання з м'ясозаготівлями. Редакція, скажи, донос одержала і, між іншим, адресу мою дай.

Ноздрьов зареготав:

— Уявляю, як злякається цей лошадник! А скільки ж мені, між іншим, за книжки „капне"?

Чічіков витяг гаманець,

— Зараз п'ятьсот, а потім я платитиму тобі по два карбованці за книжку.

— Добре. А може тобі ще згноїти картоплю?—запропонував Ноздрьов ховаючи гроші.—У мене на складі її п'ять вагонів. Хочеш, погною „по собівартости"—п'ятак за кіло.

— Не бреши,—спокійно відрізав Чічіков.—У твоєму складі зараз немає жодної картоплини,

— Не пройшло—не треба! засміявся Ноздрьов.—На іншому заробимо. Та от. Хочеш я висаджу в повітря мануфактурний розподільник? І всього за тисячу карбованців. Тільки гроші вперед. Згода?

— Не треба,—махнув рукою Чічіков і почав одягатися.—Дивись же, термін—тиждень. Крім того, не забудь про Сабакевича. Ну, до побачення, червоний кооператоре!

— До відзення, агенте Чемберлена!

На східцях Чічіков зустрівся з Коробочкою.

— Ну слава богові перебрала й цибулю. Там така цибуля, що весь закордон ахне. Коли ж забиратимеш?

— Потім, потім, мамаша. Зараз я поспішаю до міста. Дивіться ж не забудьте про срібло.

— Добре, добре, синочку,—відказала Коробочка. Тільки... може б ти завдаток збільшив, га?

— Е-ех, яка ж ти, незадоволено ахнув Чічіков і відрахувавши „бідній вдовиці" ще 50 карбованців, сів у авто.

— Качай, Селіфан!

Машина загула, рвонула, і напустивши повне подвір'я диму, рушила в дорогу.

І як це ви, Павле Івановичу, не жалкуєте грошей?—обернувся до Чічікова Селіфан, коли авто вже мчало битим шляхом. Просто на всі боки розсипаєте кредитки.

Чічіков іронічно скривив губи:

— Заспокойся, друже: вони всі фалшиві.

Сергій Чмельов

ПРОКЛЯТУЩА АРИТМЕТИКА

„Укрторфоб'єднання" (Київ) одержало від Вищої Ради Народнього Господарства такого папірця (№ 652.9).

„УПК ВРНГ в додаток до нашого листа про організацію підготовчих курсів до технікумів повідомляє, що для В/об'єднання замість контингенту в 30 чол. встановлюється, в зв'язку з скороченням асиґнувань, контингент в 50 чол.

Ст. Інспектора УПК

ВРНГ УССР— Зегельман".

Наплутав щось старший інспектор Вищої Ради: асиґнування зменшуються, а контингент курсантів... збільшується.

Сідайте, Зегельман, слабо у вас з аритметикою — підзубрити треба.

ДАЙОШ ЛІКНЕП!

Можливо, що аритметику „Союзтранс" ст. Луганське знає краще, ніж ВРНГ, а от щодо укрмови „ні в зуб ногою" Ось приклад: одержала ця організація з Москви вантаж на ім'я „Госиздата Украины" і прийняти його відмовилася, бо „в Луганському такої організації немає". І тільки через два тижні хтось роз'яснив цим „знавцям мови", що „Госиздат Украины" це і є ДВУ, яке в Луганському має свою філію. Проспав „Союзтранс" українізацію.

Робкор Швайка

МУШКАТЕРИ З ҐРОГОМ

Бльондин з зеленими очима і на столі темнозелена пляшка з питвом. На ній ярлик Харківського церобкоопу, як печать про добру якість напою.

— Так, напій закорковано. Будемо напувать... Побачимо, як то вплинуть порошки мадам Сидулькиної.

Укинув пляшку в кошик.

— Добре було б, як би ще й Колю Титаренка взяти до цієї роботи. Його можна. Порадимося з Сидулькиною.

Ну, Жорж! З ґрогом — в дорогу.

І взяв зеленоокий Жорж у руки кошика.

* * *

Одходить літо і вітерклаптями афіш шелестить по бруку. Цих клаптів він разганяв такого до будинку 5 на вул. Гершуні і в підворіття, як глум—театральний смітник.

Вийшов Титаренко Микола, що на його обрії через політичні ситуації — мітла, ключ від брами і вночі дзвінки та інколи гривеник у жменю від мешканців. Поза цим—ніяких обріїв.

— Життя, бодай тебе талони з'їли! І де цих клаптів паперових набралося?!

Сходив у сарайчик і вернувся з мітлою, почав прибирати. Стукнув об брук мітлищем, бо мітла спадала і плюнув. Так плюнув спритно, що плювок улучив громадянці Сидулькиній просто в ніс.

— Куди ти плюєш?! Бодай тобою чорти вдарили гопки! Людина, а плюв як верблюд, та ще й не дивиться куди.

Титаренко подивився на Сидулькину убийчим поглядом і почав замітать аж віхоріло. За такою роботою не дочував навіть найдобірнішої лайки вуличної торгівниці насінням та цукерками.

З-за рогу вийшов Жорж із кошиком пляшок,

— Ситро, ситро! Ай, ситро!!

І пробки рве і дим іде...
у ніс шибає й з ніг валяє.
Прекрасне ананасне. Грушеве дешеве і...
лимонне невгамовне.

Навались! у кого гроші завелись, а без грошей — у солому спать!

І двірник Титаренко припинив роботу, зачувши босяцьку сюїту на баритоні горлянки свого приятеля Жоржа.

Привіталися за руку.

— Куди це, Жорж?

— На мітинґ безвірників з питвом. Торгую, братухо, Нічого не поробиш.

І забачивши Сидулькину, привітався.

— Моє шанування, Лемпіядо Васильовно. Зробив уже ґрогу з тими порошками...

Перекупка вдала, що не дочувае.

— Да, тепер життя для таких, як ми з тобою, уроді печеної редьки. Де там, просто хрін!

І пригадав Титаренко своє минуле. Лютий він на радянську владу. А коли він лютиться, кажуть, так гикає, що аж штани губить.

... Щоб загодити свій шлунок, в якому не могли перетравитись надто гострі переживання, він звернувся до свого приятеля:

— Поборгуй, Жорже, пляшкою твоєї штуковини, а то, повіриш, живу без валюти, як дурень.

— Всякий живе, Коля, по-своєму, як уміе.

Відкрив пляшку й подав.

— Пий нахильці поки шипить.

— Ху,— передихнув Титаренко,— а помилуй тебе пивниця Харчкомінтеру. Таки твоє ситро шибає в ніс. Де ти, чортяко, береш його?

— Сам виробляю.

— Дивно. Сам виробляєш і сам продаєш?

— Ще з весни.

— Бідняга,— сказав Титаренко,— і похитав головою, був колись у станового за письмоводителя, носив картуз із чиновницькою кокардою, а тепер докотився до квасу.

— Не сам я докотився, а біда докотила. Ти теж не так жив, як оце.. І дякував же на доброму приході і іспита склав на сан диякона, лишилося тільки одно — взять у владики благословення. А вийшло, що життя поблагословило мітлою.

— Да, життя моє, як „папироска": курево згоріло, а остався самий чубук та ще й з імператорським гербом. Обідно!

— А моє все прекрасне, втекло, Колю, як генерали з-під Одеси. Допивай ситро та давай пляшку. Мені ж бо треба на мітинґ безвірників поспішити.

Титаренко спорожнив посуду, вдячно кивнув головою і мітла знову заходила.

* * *

Сонце, двірник Титаренко і продавець саморобного квасу Жорж.

Через вулицю: сквер і таблиця — „5 крб. штрафу." До скверу приблудилось бабіно літо з якогось села і повісилося на штахеті. Серед скверу на клюмбі рожі і такі червоні, такі червоні аж синіють.

Сірів під штахетами печерицею Сидулькина з вічним насінням і цукерками. Жорж зиркнув на неї й одвернувся:

— Ляпалка паршива,— подумав,— запевняла, що хто з її порошками вип'е квасу, то одразу й помре на мітинґу. Паскуда! Даремно двох баб водив з собою і завіряв, що з'явиться кара божа і в корчах великих на мітинґу конатимуть безвірники...

По карбованцю дав, щоб галасували... А воно і квас випили і мітинг закінчився й нічорта не вийшло.

Набрехала стара відьма! Як би то все вийшло, як хотілося... Ото б носяка дісталася безвірникам. А мені сто карбованців від компанії готівкою. А так...

— Чого, Жора, задумався?—запитав Титаренко.

— Я? А вот мізкую, товаришок.

— Як би там од тебе получити боржок,— звернувся Жорж до Титаренка,— за ситро... пригадуеш?

— Знаю. Ти мене тоді, друже, таким трунком напоїв, що мало не врізав я дуба. Швидку допомогу кликали.

— Та ну? Не вже пляшки переплутав...

— Не знаю, що ти плутав, а тільки мені довелося не з медом.

— Пробач, друзяко, не добрав я чогось. Знаеш, який у мене квас?

— А чорт собачий його знае! Я певен, що ти пляшку тої бурди для когось іншого наколотив.

— От іменно. Налив я своєї мадери в пляшку з ярликом церобкоопівським, і ...

— А-а... Так ти теж торгуеш за пляном? Молодець! Я таки догадувався й тоді, коли говорив, що те ситро я випив у п'ятнадцятій крамниці Церобкоопу й заів тістечком.

— Ото? Та невже!?

— Зразу — комісія, й... Що не говори, а підрив. Якби добре взятись до цього діла, то можна ввесь церобкооп зліквідувати. Та біля цього й пустяк роботи, бо в кожній крамниці продають ситро. За їдальні взятися, і там воно е. А населення — незадоволене, нарікати почнуть. Совіцька влада здрейфить та мерщій декрета за приватненьку торгівлю і...

— Ото було б добре!

— Не перебивай, Жора. Робота наша на доброму шляху... А там — гульк, по совіцькій владі і ми з тобою...

— Колю! не поспішай бо... Що за темпи, що за повороти?

Ці слова на Титаренка — холодна вода на розпечене залізо, він з гарячого став тільки теплий.

— До чого ж тут повороти? Як би тільки взятись за цю лінію.. Так скільки тобі за ситро?

— 16 копійок.

У Титаренка був карбованець і вони розміняли.

— Потупаем, Колюшо, до п'ятнадцятого церобкоопу,— запропонував Жорж.

— А там же закрито. Тільки-но я заявив тоді...

— Кинь! Було закрито ще до того, як ти пив мое ситро. Зараз торгують на всю Іванівську...

Титаренко не йняв віри.

— Там, Колюша, легка кіннота копалася... Не віриш? Аж ходім.

І пішли.

* * *

У п'ятнадцятій крамниці Титаренко й Жорж отетеріли: новий завідувач, новий спецодяг на службовцях і підлога полискує, мов нова. У самій крамниці — чистота. Ну, як в аптеці.

Довга павза і...

Обидва похнюпилися і попростували до дверей. Кислота їм по обличчях розлилася квасом.

— Стривай, Колю!

Жорж на дверях учитав об'яву:

„Доводиться до відому гром.-покупців, що 3 бригада РСІ перевела обслідування крамниці № 15, де встановлено: зловживання та шкідництво як із боку товариша завідувача крамниці, так і з боку деяких службовців. В ударному порядку переведено чистку апарату і виновних оддано до суду.

3 бригада РСІ".

— З „боку товариша завідувача",.. Гм! А чому не з спини?..

Вийшли на вулицю.

— Ну от, бачиш, що вийшло? Читав почерк революції?

— Ні, друже, сідай в калошу з своєю лінією, так як сів я, божою карою на безвірницькому мітингові.

І Титаренка насіла нервова гикавка.

Ол. Ян

РЯТУЙТЕ! НАРКОМЗЕМ ІНСТРУКТУЄ!

До всіх Райвиконкомів та Міськрад.

В додаток до розпорядження з 9/II—ц. р. № 126—8—7 про глибокотільних корів не чиність перешкод в приемці та транспортуванні глибокотільних корів з заготпунктів та заготбаз Укрмяса представникам радгоспівських систем які повинні забезпечити нормальні умови пересування таких умов.

Звичайно, „умови пересування таких умов" забезпечити можна, але чи буде від цього легше „глибоко-тільним коровам" сказати не беремось. Нехай Наркомзем сам скаже!

С. Ч.

ДЕФІЦИТНИЙ КРАМ

Є люди, які люблять тільки позичати, а віддавати це вже не їх справа. Адміністрація заводу № 43, навпаки, належить до іншої категорії: щоб вона не взяла, обов'язково намагається повернути. Хочеш—не хочеш, а раз позичав, будь ласка, одержуй. Ось що, прикладом, написала ця чесна адміністрація командиру 6 ж. д. полка:

„Завод № 43 просить не отказать для отопления пожарной магистрали отпустить навозу на временное пользование, по истечение зимы навоз будет возвращен.

Безгосподарники, почуваєте?!

Відповідальний редактор Л. Ахматов

Видав „Робітнича газета Пролетар"

Укрліт № 122/жб ДВОУ УПП. Друкарня 2 А. Харків. вул. К. Лібкнехта 38. Замовл. № 113. Тираж 60.000

Мал. В. Нерубенка

Антирадянська кампанія про „примусову працю" в СРСР побудована на наклепах жовтої преси.

Єдиний вид примусової праці, про яку чомусь нічого не кажуть закордонні газети.